

สถาบัน THE BEST CENTER

2145/7 ช.รามคำแหง 43/1 ถ.รามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทร. 0-2318-6868, 0-2314-1492 โทรสาร 0-2718-6272

คุณภาพทางวิชาการต้อซมาที่ 1

www.thebestcenter.com; www.facebook.com/bestcentergroup

คู่มือ+ข้อสอบ

อาสาพัฒนา (อสพ.)

กระบวนการพัฒนาชุมชน

ประกอบด้วย

- ▶ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาพัฒนา พ.ศ.2540
- ▶ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ 11 พ.ศ.2555-2559
- ▶ ทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ 12 พ.ศ.2560-2564
- ▶ ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน เช่น ประวัติ
ความเป็นมา รูปแบบและวิธีการพัฒนาชุมชน
โครงสร้างการกิจ และยุทธศาสตร์กรรมการพัฒนาชุมชน พ.ศ.2555-2559
- ▶ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างสัมมาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ▶ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชาธิรัฐ

เปิดติวครบทั่ว ทุกหน่วยงานสอบ และติวทางไปรษณีย์
ติดต่อ 02-3186868, 02-3141492

คูนย์รวมคู่มือเตรียมสอบและแนวข้อสอบ มีวิ况จำหน่ายตามคูนย์หนังสือทั่วประเทศ
หรือ www.thebestcenter.com

260.-

คำนำ

ชุดคู่มือ + ข้อสอบ อาสาสมัคร (อสพ.) กรรมการพัฒนาชุมชน ทางสถาบัน THE BEST CENTER และฝ่ายวิชาการของสถาบันได้เรียบเรียงขึ้น เพื่อให้ผู้สมัครสอบใช้สำหรับเตรียมตัวสอบในการสอบแข่งขันฯ ในครั้งนี้

ทางสถาบัน THE BEST CENTER ได้เล็งเห็นความสำคัญจึงได้จัดทำหนังสือเล่มนี้ขึ้นมา ภายใต้ความรู้ที่ได้กำหนดในการสอนโดยมีเนื้อหา ครบ พร้อม เจาะแนวข้อสอบที่่น่าสนใจพร้อมคำเฉลยอย่างละเอียด มาจัดทำเป็นหนังสือชุดนี้ขึ้น เพื่อให้ผู้ที่สอบได้เตรียมตัวอ่านล่วงหน้า มีความพร้อมในการทำข้อสอบ

ท้ายนี้ คณะผู้จัดทำขอขอบคุณทางสถาบัน THE BEST CENTER ที่ได้ให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการจัดทำต้นฉบับนี้ ทำให้หนังสือเล่มนี้สามารถสร้างขึ้นมาเป็นเล่มได้ พร้อมกันนี้คณะผู้จัดทำขอน้อมรับข้อบกพร่องใด ๆ อันเกิดขึ้นและยินดีรับฟังความคิดเห็นจากทุก ๆ ท่าน เพื่อที่จะนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

ขอให้โชคดีในการสอบทุกท่าน

ฝ่ายวิชาการ

สถาบัน The Best Center

www.thebestcenter.com

สารบัญ

✿ ประวัติกรรมการพัฒนาชุมชน ภารกิจ วิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ โครงสร้างองค์กร	1
✿ เจาะระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาพัฒนา พ.ศ. 2540	8
✿ บทบาทของอาสาสมัครพัฒนาชุมชน (อสพ.)	14
✿ สรุปสาระสำคัญงานอาสาพัฒนาชุมชน	30
✿ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและควรรู้	98
✿ สรุปสาระสำคัญของปรัชญาและหลักการพัฒนาชุมชน	105
✿ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2555 – 2559	107
✿ สรุปความจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11	121
✿ ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564	125
✿ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชาธิรัฐ	153
✿ สรุปประเด็นข้อสอบเศรษฐกิจพอเพียง	157
✿ เจาะแนวข้อสอบ ชุดที่ 1	159
✿ เจาะข้อสอบ อสพ. ภาคสนามปีนี้ ชุดที่ 2	175
✿ เจาะข้อสอบ ภาคสนาม ชุดที่ 3	186
✿ เจาะแนวข้อสอบปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ชุดที่ 4	207
✿ เจาะข้อสอบ อสพ. ชุดที่ 5	212
✿ เจาะข้อสอบ ภาคสนาม ชุดที่ 6	243
✿ เจาะข้อสอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2555 – 2559	261
✿ เจาะข้อสอบการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและชุมชนเข้มแข็งภายใต้โครงการประชาธิรัฐ	265
✿ เจาะข้อสอบทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564	278
✿ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชาธิรัฐ	288

ประวัติการพัฒนาชุมชน

✿ ประวัติองค์กร กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

แนวคิดการพัฒนาชุมชนที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. ๒๔๘๓ ได้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการพัฒนาในกลุ่มประเทศเครือจักรภพจากเดิมมาเป็นการพัฒนาที่เห็นว่าประชาชนเป็นแกนกลางของพลังขับเคลื่อนทางสังคม เมื่อแนวคิดการพัฒนาชุมชนนี้เผยแพร่ออกไปจนก่อเกิดเป็นปรัชญาเกี่ยวกับการทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดระหว่างประชาชนกับรัฐบาลในการปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ซึ่งเรียกว่า กระบวนการพัฒนาชุมชน ขบวนการดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาในประเทศไทยด้วยเช่นกัน

ในปี พ.ศ. ๒๕๙๓ กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศใช้แผนการบูรณะชุมชนพัฒนา โดยมีวัตถุประสงค์ ๒ ประการ คือ สร้างสรรค์ชีวิตจิตใจของประชาชนในชนบทให้เหมาะสมที่จะเป็นพลเมืองดี และส่งเสริมให้ประชาชนมีการรองรับที่ดีขึ้น และได้จัดตั้งสำนักงานพัฒนาการห้องถันขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๙๕ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาห้องถัน และมีการริเริ่มโครงการพัฒนาห้องถันในปีต่อมา โดยมีปลัดพัฒนาการเป็นผู้ปฏิบัติงานซึ่งเรียกว่า ผู้อำนวยการห้องถัน ในภายหลังว่า พัฒนากร

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๕ รัฐบาลได้ออกพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม ฉบับที่ ๑๐ และจัดตั้งกรมการพัฒนาชุมชนขึ้นเป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๕ การกิจกรรมและภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชนคือ ปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชนในชนบท โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนและการพัฒนาตนเอง ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า พัฒนากรต้องทำงานกับประชาชน มิใช่ทำให้ประชาชน

✿ การกิจกรรมรับผิดชอบ

กรมการพัฒนาชุมชนมีบทบาทและหน้าที่ ๗ ประการ ตามกฎหมายกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ ดังนี้

(1) กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรการ และแนวทางในการพัฒนาชุมชนระดับชาติ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐ เอกชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องดำเนินการพัฒนาชุมชน ได้ใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างความสามารถและความเข้มแข็งของชุมชน

(2) จัดทำและพัฒนาระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับประเมิน ความก้าวหน้าและมาตรฐานการพัฒนาของชุมชน

เจาะประเด็นแนวข้อสอบภาคสนาม

อาสาสมัครพัฒนา (อสพ.) กรมการพัฒนาชุมชน

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาพัฒนา พ.ศ. 2540

ประกาศ ณ วันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2540

ข้อสอบ

1. ความทั่วไป

ในระเบียนนี้ (ข้อ 4)

“อาสาพัฒนา” หมายความว่า บุคคลที่ได้รับการคัดเลือกและผ่านการฝึกอบรมหลักสูตร การฝึกอบรมก่อนปฏิบัติงานอาสาพัฒนา และส่งไปปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย **ประจำในหมู่บ้าน** ตามที่ **กรมการพัฒนาชุมชน** กำหนด เรียกชื่อย่อว่า “อสพ.”

“ค่าตอบแทน” หมายความว่า เงินที่กำหนดอัตราจ่ายเป็นรายเดือนและกำหนดอัตราจ่ายรายปี เมื่อปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเรียบร้อยเป็นผลดี เป็นระยะเวลาหนึ่งปี โดยจ่ายจากเงินงบประมาณตามหลักเกณฑ์ที่ **กรมการพัฒนาชุมชน** กำหนด

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน

2. การรับสมัคร การคัดเลือกและการฝึกอบรม

2.1 ให้กรมการพัฒนาชุมชนดำเนินการรับสมัครคัดเลือกบุคคลเพื่อเข้ารับการฝึกอบรม และแต่งตั้งเป็น อสพ. ซึ่งมีคุณสมบัติ ดังนี้ (ข้อ 6)

(1) มีคุณสมบัติตามคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือน โดยให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในส่วนที่เกี่ยวกับคุณสมบัติข้าราชการพลเรือนสามัญ มาบังคับใช้โดยอนุโลม

(2) ไม่เป็นผู้มีภาระผูกพันในเรื่องการเกณฑ์ทหาร

(3) เป็นผู้มีความสมัครใจที่จะอาสาพัฒนากิจกรรมต่าง ๆ ในชนบทตามระยะเวลา ที่ทางราชการกำหนด

(4) เป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่ กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด

สรุปสาระงานอาสาพัฒนาชุมชน เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๗

๔๕ ปี โครงการพัฒนาผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน โดยกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

อาสาพัฒนาชุมชน คือ อาสาสมัครจากราษฎรในท้องถิ่นที่มีจิตใจเดียวกันและมีความสมัครใจ อาสามาปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวมในด้านการพัฒนาชุมชน

แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑. อาสาพัฒนาชุมชน หมายถึงผู้ที่ได้รับคัดเลือกจากเวทีประชาคมหมู่บ้านเห็นพ้องต้องกันว่าเป็นผู้มีจิตอาสา ให้ปฏิบัติหน้าที่ "อาสาพัฒนาชุมชน" เรียกชื่อย่อว่า "อช." มีจำนวนหมู่บ้านละอย่างน้อย ๕ คน โดยให้มีจำนวนหน่วยใหญ่ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน

๒. ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนหมายถึง อาสาพัฒนาชุมชนที่ได้รับการคัดเลือกจากเวทีประชาคมอาสาพัฒนาชุมชนเพื่อให้ปฏิบัติงานอาสาสมัครในฐานะผู้นำของอาสาพัฒนาชุมชนในตำบลเรียกชื่อย่อว่า "ผู้นำอช." มีจำนวน ๒ คน (ชาย ๑ คน หญิง ๑ คน)

ความเป็นมาของอาสาพัฒนาชุมชน (อช.)

พ.ศ. ๒๕๑๒ กรมฯ มีมติรับหลักการเมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๑๒ "โครงการพัฒนาผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน"

พ.ศ. ๒๕๑๒ ทดลองดำเนินการในจังหวัดสกลนครและกาฬสินธุ์ รวม ๑๐๐ คน

พ.ศ. ๒๕๑๕ ขยายการดำเนินงานโครงการพัฒนาผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน ออกไปทุกจังหวัด (๓๐ จังหวัดในขณะนั้น)

พ.ศ. ๒๕๑๕ ขยายการดำเนินงานออกไปในทุกตำบลที่เปิดเขตพัฒนา

พ.ศ. ๒๕๒๕ ให้คัดเลือกอาสาพัฒนาชุมชนที่เป็นสตรีเพิ่มขึ้น หมู่บ้านละ ๑ คน รวมเป็น อช. หมู่บ้านละ ๒ คน ครบถ้วนหมู่บ้านส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชมรมอาสาพัฒนาชุมชน และจัดตั้งสมาคมผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนไทยจดทะเบียน เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๒ ที่ตั้งคุณยีฟกอบรมการพัฒนาชุมชน ต. สาริกา อ.เมือง จ.นครนายก

พ.ศ. ๒๕๔๗ ใช้ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอาสาพัฒนาชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๗

เพิ่มจำนวน อช. หมู่บ้านละไม่น้อยกว่า ๕ คน และ ผู้นำ อช. ตำบลละ ๒ คน โดยคำนึงถึงจำนวนสัดส่วนชาย หญิง ใกล้เคียงกันโดยผู้นำ อช. ได้รับค่าตอบแทนปีละ ๕ ขาด (รอบไตรมาส) ขาดละ ๕๐๐ บาท/คน

สิทธิและหน้าที่ของ อช.

๑. กระตุ้นให้องค์กรประชาชน รู้สภาพปัญหาของหมู่บ้านและสามารถวางแผนงาน เพื่อแก้ปัญหาได้เองรวมถึงกระตุ้นให้ประชาชนรู้จักช่วยตนเอง และเข้ามามีส่วนร่วม ในการพัฒนาหมู่บ้านของตนได้อย่างมี

ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและควรรู้

กระทรวงมหาดไทย

กระทรวงมหาดไทย มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบำบัดทุกชนิดรุกราน การรักษาความสงบเรียบร้อย ของประชาชน การอำนวยความเป็นธรรมของสังคม การส่งเสริมและพัฒนาการเมืองการปกครอง การ พัฒนาการบริหารราชการส่วนภูมิภาค การปกครองท้องที่ ***การส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและพัฒนา ชุมชน การทะเบียนรายฐาน ความมั่นคงภายใน กิจการสาธารณภัย และการพัฒนาเมือง และราชการอื่นตามที่ มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทยหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงมหาดไทย สื่อมวลชนไทยมักเรียกชานกระทรวงมหาดไทยว่า "กระทรวงคลองหลอด" เพราะตั้งอยู่ใกล้คลอง หลอดวัดราชบูรณะ

ประวัติกระทรวง

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้มีพระบรมราชโองการตั้ง กระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๓๕ และได้ทรงมอบหมายให้สมเด็จกรมพระยาดำรงราชานุภาพ เป็นองค์ปฐมเสนานับดิกระทรวงมหาดไทย งานของกระทรวงมหาดไทยในระยะเริ่มต้น จัดแบ่งเป็น ๓ กรม คือ กรมมหาดไทยกลาง มีหน้าที่ทั่วไป กรมมหาดไทยฝ่ายเหนือ มีหน้าที่ปราบปรามโจรผู้ร้าย และงาน ด้านอัยการ กรมพัฒนาฯ มีหน้าที่เกี่ยวกับการปกครองท้องที่

ในปี พ.ศ. ๒๔๓๕ สมเด็จฯ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ได้ทรงจัดระบบการบริหารราชการในส่วน ภูมิภาคขึ้นใหม่ เรียกว่า เทศบาล โดยแบ่งการปกครองเป็น เขตเทศบาลเมือง และอำเภอ ต่อมาได้มี พระราชบัญญัติว่าด้วยระเบียบริหารแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๔๗๖ แบ่งโครงสร้างการบริหาร ราชการแผ่นดินเป็นส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทยจึงมีโครงสร้างตาม พระราชบัญญัติจัดตั้งกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๔๗๖ และ พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๔๗๖ โดยมี ผู้ว่าราชการจังหวัด (ข้าหลวง) และนายอำเภอเป็นข้าราชการสังกัดกระทรวงมหาดไทย มี ตำแหน่งเป็นประธานคณะกรรมการจังหวัด และประธานคณะกรรมการอำเภอ ทั้งนี้ในส่วนท้องถิ่นซึ่งได้ กำหนดให้มีการปกครองตนเองในรูปต่างๆ นั้น ก็อยู่ในความดูแลของกระทรวงมหาดไทยด้วย

หลังจากนั้น ได้มีการปรับปรุงระเบียบริหารราชการแผ่นดิน และการแบ่งส่วนราชการ กระทรวง ทบวงกรม อีกหลายครั้ง จนในปัจจุบัน

หน้าที่และความรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทย

เมื่อพิจารณาถึงขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ตามบทบัญญัติกฎหมายอื่น ๆ ประกอบด้วยแล้ว ภารกิจและ อำนาจหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทย สรุปได้ ๔ ประการ คือ

1. ***ด้านการเมืองการปกครองรับผิดชอบเกี่ยวกับการอำนวยการเมืองการเลือกตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองทุกระดับ ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย

ปี 2556 ที่ได้ 35 คะแนน อยู่อันดับ 102 โดยเมื่อเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียน พบว่า ประเทศไทยมีคะแนนเท่ากับประเทศฟิลิปปินส์ ส่วนประเทศสิงคโปร์สูงถึง 84 คะแนน และมาเลเซียได้ 52 คะแนน (คะแนนมากหมายถึงมีโครงสร้างพื้นฐานดี) 3 บริบทการเปลี่ยนแปลงและภาพอนาคตประเทศไทย

3.1 บริบทภายใน

3.1.1 ภาพเศรษฐกิจไทยในกรณีฐาน

ภายใต้สมมติฐาน (1) แนวโน้มการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกเฉลี่ยร้อยละ 3.8

ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 และร้อยละ 4.2 ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 (2) การลงทุนภาครัฐขยายตัว

เฉลี่ยร้อยละ 4 (3) ราคาน้ำมันเฉลี่ย 70 - 90 ดอลลาร์ สรอ. ต่อ barrel ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 และ

เฉลี่ย 80 - 100 ดอลลาร์ สรอ. ต่อ barrel ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 (4) ผลิตภัณฑ์มวลรวมขนาดตัว

ร้อยละ 2.1 โดยผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรกรรมตัวต่อเนื่องเฉลี่ยร้อยละ 0.8 ภาคอุตสาหกรรมขยายตัวเฉลี่ย

ร้อยละ 2.0 และภาคบริการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 3.0 (5) การลงทุนภาคเอกชนขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 5 และ

(6) กำลังแรงงานลดลงเฉลี่ยร้อยละ 0.2 และร้อยละ 0.7 ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 และ 13 ตามลำดับ

ภายใต้สมมติฐานเหล่านี้ เศรษฐกิจไทยในช่วง 10 ปีข้างหน้ามีแนวโน้มที่จะขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 3.3 – 4.3%^๔

โดยมีค่ากลางของการประมาณการร้อยละ 3.8 ซึ่งทำให้เศรษฐกิจไทยสามารถขับเคลื่อนเป็นประเทศรายได้สูงในช่วงปี 2571 (ในกรณีเศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 4.3) – 2574 (ในกรณีเศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 3.3)

อัตราการขยายตัวของ GDP	รายได้ต่อหัว ณ สนับสนุนพัฒนา ฉบับที่ 12				รายได้ต่อหัว ณ สนับสนุนพัฒนา ฉบับที่ 13				ปีที่เข้าสู่ประเทศไทยได้สูง	
	GDP		GNP		GDP		GNP			
	THB	USD	THB	USD	THB	USD	THB	USD		
3.3	278,636	7,961	264,704	7,563	366,210	10,463	347,899	9,940	2574	
3.8	289,892	8,283	275,398	7,869	393,789	11,251	374,099	10,689	2572	
4.3	298,163	8,519	283,255	8,093	414,629	11,847	393,898	11,254	2571	
5.0	317,051	9,325	301,199	8,859	464,052	13,649	440,849	12,966	2569	

การขยายตัวในกรณีฐานดังกล่าวทำให้เศรษฐกิจไทยมีความเสี่ยงที่จะตกอยู่ภายใต้กับดักเศรษฐกิจโลกอย่างรุนแรงมากขึ้น เมื่อคำนึงถึงเงื่อนไขในระยะยาว โดยเฉพาะ (1) การลดลงของ

**ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
และประชาธิรัฐ**

1. ความหมายของ “ประชาธิรัฐ”

คำว่า “ประชาธิรัฐ” มีที่มาอย่างไร

- มาจากเพลงชาติ ซึ่งมีใจความว่า “ประเทศไทยรวมเลือดเนื้อชาติเชื่อไทยเป็นประชาธิรัฐ ไฟฟของไทยทุกส่วน อุழิ์ดำรงคงไว้ได้ทั้งมวล ด้วยไทยล้วนหมาย รักสามัคคี.....”

- มาจาก แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (แผนฯ 8)

- มาจากชื่อ “ส่วนประสานเครือข่ายประชาธิรัฐ” สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (สพบ.) วัดถูประสงค์ของการพัฒนาประชาธิรัฐ

ความหมายของ “ประชาธิรัฐ” ที่สันนิษฐาน

- 1) ประธานพลังทุกส่วนของ “ประชา” กับทุกส่วนของ “รัฐ” เพื่อพัฒนาสังคมทุกระดับ
- 2) ประธานพลังทุกส่วน เพื่อมวลประชามุ่งพัฒนาสังคม”
- 3) ร่วมด้วยช่วยกัน สร้างสรรค์สังคม
- 4) นำร่วมมือรวมพลังกันเด็ด อย่าเดินแยกกันอยู่ต่างหากเลย
- 5) รวมทุกพลังสร้างสรรค์ ไม่เกิดกันผู้ใดออก

ความหมายกว้างของ “ประชาธิรัฐ”

- 1) ประชาชน ชุมชน และประชาสังคม มีบทบาทสำคัญ ในการพัฒนาท้องถิ่น สังคม และประเทศ
- 2) การบริหารจัดการและพัฒนาประเทศโดยภาครัฐ ใช้หลักการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างกว้างขวาง จริงจัง และต่อเนื่อง ในทุกระดับ
- 3) การดำเนินงานของภาครัฐ มีความสุจริต โปร่งใส ถูกต้อง มีประสิทธิผล คุณภาพ และประสิทธิภาพ รวมถึงการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นอย่างทั่วถึงและเพียงพอ
- 4) ทุกส่วนของสังคม ทั้งภาครัฐและภาคประชาชน ร่วมเป็น “ภาคการพัฒนา” โดยร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมติดตามประเมินผล ร่วมปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2. โครงสร้างของทีมประชาธิรัฐ

กลไก “ประชาธิรัฐ” เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินการในระดับพื้นที่ ซึ่งประกอบด้วย ศูนย์ปฏิบัติการจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัด กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.จังหวัด) (กสช.) ศูนย์ปฏิบัติการอำเภอ นายอำเภอ การปกครองท้องถิ่น องค์กร

ข้อสอบ อสพ. ภาคสนามปีนี้ ชุดที่ 2

1. วันสถาปนา ก่อตั้งกรรมการพัฒนาชุมชนครบ 50 ปีเมื่อใด
ตอบ 1 ต.ค. 55
2. หลักปรัชญาพอเพียงกล่าวไว้ว่าให้มนุษย์ทุกคนมีความเชื่อมั่นและศรัทธา.....ข้อใดต่อไปนี้
ตอบ มนุษย์ทุกคนมีคุณค่ามนุษย์ทุกคนมีความหมายมนุษย์ทุกคนมีศักยภาพมนุษย์ทุกคนมีศักดิ์ศรี
3. คำกลอนปรัชญาพอเพียงของนักพัฒนาชุมชนที่กล่าวว่าจะปลูกพืชต้องเตรียมดินจะกินต้องเตรียมอาหารจะพัฒนาการต้องเตรียมประชาชนจะพัฒนาคนต้องเตรียมจิตใจ
ตอบ จะพัฒนาโครงการต้องพัฒนาที่ตัวเอง
คำอธิบาย จะปลูกพืชต้องเตรียมดิน
 จะกินต้องเตรียมอาหาร
 จะพัฒนางานต้องพัฒนาคน
 จะพัฒนาคนต้องพัฒนาที่จิตใจ
 จะพัฒนาโครงการต้องพัฒนาที่ตัวเอง
4. คำว่ามีเด็กจึงดีเทียนหมายความว่าอย่างไร
ตอบ ทุกปัญหามีทางออก
คำอธิบาย :พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา 23 ธันวาคม 2542
 "ถ้าไม่มีเศรษฐกิจพอเพียงเวลาไฟดับ...จะพังหมดจะทำย่างไรที่ต้องใช้ไฟฟ้าก็ต้องแบ่งไป....หากมีเศรษฐกิจพอเพียงแบบไม่เต็มที่ถ้าเรามีเครื่องปั่นไฟก็ใช้บันไฟหรือถ้าขึ้นโนราณกว่ามีเด็กจุดเทียนคือมีทางที่จะแก้ปัญหาเสมอ....จะนั่นเศรษฐกิจพอเพียงนี้ก็มีเป็นขั้นๆแต่จะบอกว่าเศรษฐกิจพอเพียงนี้ให้พอเพียงเฉพาะตัวเองรองรับเบอร์เซ็นต์นี้เป็นสิ่งที่ทำไม่ได้ จะต้องมีการแลกเปลี่ยนต้องมีการช่วยกัน....พอเพียงในทุกภูมิหลวงนี้คือให้สามารถที่จะดำเนินงานได้"
5. ในการจัดเก็บข้อมูล งบปี 2554 ได้กำหนดรายได้ของครัวเรือนต่อคนต่อปีในข้อใดถูกต้อง
ตอบ 23,000 บาท (ข้อมูลปี 54 ปี 57 เปลี่ยนเป็นไม่ต่ำกว่า 30,000 บาทต่อคนต่อปี)
คำอธิบาย แบบสอบถามข้อมูล งบปี 2550 – 2554 ข้อที่ 30 คนในครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าคนละ 23,000 บาท

คำอธิบาย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมุ่งเน้นเรื่องการพัฒนาคนมีพระราชดำรัสว่า "ต้องระเบิดจากที่อยู่ใน" นั้นหมายความว่าต้องมุ่งพัฒนาเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับและครอบคลุมในชุมชนที่เข้าไปพัฒนาให้มีสภาพพร้อมที่จะรับการพัฒนาเสียก่อนแล้วจึงค่อยยกมาสู่สังคมภายนอกมิใช่การนำเอาความจริงจากสังคมภายนอกเข้าไปหาชุมชนและหนูบ้านซึ่งหลายชุมชนยังไม่ทันได้มีโอกาสเตรียมตัวหรือตั้งตัวจึงไม่สามารถปรับตัวได้ทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลงและนำไปสู่ความล่มสลายได้

เจาะข้อสอบภาคสนามชุดที่ 3

คำสั่ง จงเลือกคำตอบข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. การพัฒนาชุมชนต้องอยู่บนพื้นฐาน ปรัชญา แนวคิด และหลักการที่ประธานาธิบดีมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านใด?
 - ก. ด้านเศรษฐกิจ
 - ค. ด้านการเมือง
 - จ. ข้อ ก. ข้อ ข. และ ค.
 ตอบ จ. ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการเมือง
2. ในการเริ่มงานพัฒนาชุมชนต้องพิจารณาอิฐบล็อกของชุมชน (Content) เป็นหลัก บริบทของชุมชนหมายถึง?
 - ก. สภาพความเป็นอยู่ทางกายภาพ
 - ก. สภาพความเป็นอยู่ทางเศรษฐกิจ
 - ก. สภาพความเป็นอยู่ทางเศรษฐกิจ
 - ก. สภาพความเป็นอยู่ทางชีวภาพ
 - ก. สภาพสังคมวัฒนธรรม – การเมืองการปกครอง
 ตอบ จ. ถูกทุกข้อ
3. หลักการพัฒนาชุมชนต่อไปนี้ หลักการข้อใดควรใช้ก่อนหลักการข้ออื่นๆ?
 - ก. การดึงประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม (Participation)
 - ก. การทำงานต้องค่อยเป็นค่อยไป (Gradualness)
 - ก. การให้ความสำคัญกับคนในชุมชนเป็นหลัก (Man – Center Development)
 - ก. การใช้วิธีดำเนินงานแบบประชาธิปไตย (Democracy)
 - ก. สอดคล้องกับวัฒนธรรมชุมชน (Culture)
 ตอบ ก. การดึงประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม (Participation)
4. หลักการพัฒนาชุมชนใช้วิธีดำเนินแบบประชาธิปไตย (Democracy) ยึดถือหลักการใด?

ข้อสอบ อสพ. ภาคสนามชุดที่ 5

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. กรรมการพัฒนาชุมชนตั้งขึ้นเมื่อใด

ก. 1 ต.ค. 2505	ข. 1 ต.ค. 2506
ค. 1 ต.ค. 2507	ง. 1 ต.ค. 2508
จ. 1 ต.ค. 2509	

ตอบ ข้อ ก.

2. กรรมการพัฒนาชุมชนเดิม เรียกว่าส่วนงานใด

ก. ส่วนพัฒนาชนบท	ข. ส่วนพัฒนาเมือง
ค. ส่วนพัฒนาการท่องถิ่น	
ง. ส่วนพัฒนาชุมชน	
จ. ส่วนพัฒนาหมู่บ้าน	

ตอบ ข้อ ข.

3. งานพัฒนาชุมชน เคยสังกัดอยู่ก្នុងใด

ก. กรรมการปักธงชัย	ข. กรรมที่ดิน
ค. กรมชลประทาน	ง. กรมมหาดไทย
จ. กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น	

ตอบ ข้อ ง.

12. กลุ่มเป้าหมายการแก้ปัญหาความยากจน ของกรมพัฒนาชุมชนคือกลุ่มใด

ก. ประชาชนทั่วไป	ข. คนจนตกเกณฑ์ จบปฐ.
ค. ผู้ด้อยโอกาส	ง. ข้อ ก. และ ข. ถูก
จ. ข้อ ข. และ ค. ถูก	

ตอบ ข้อ ค.

13. กรรมการพัฒนาชุมชนมีอำนาจหน้าที่หลักในการพัฒนาพื้นที่ใด

- ก. พัฒนาหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ค. วัฒนธรรมประเพณี

ง. ดั้งนีความสุข

ตอบ ง.

เจาะข้อสอบภาคสนาม ชุดที่ 6

1. ข้อถือต่อไปนี้ถือว่าเป็นโอกาสจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมการพัฒนาชุมชน
 - 1.นโยบายประชาชนที่ตอบสนองระดับรากหญ้า
 - 2.ได้รับการไว้วางใจดำเนินงาน OTOP ทุกระดับ
 - 3.มีระบบข้อมูลเพื่อการพัฒนาชุมชนที่ใช้ในการบริหารจัดการชุมชน
 - 4.มีข้าราชการที่ทำงานใกล้ชิดและมีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน
2. วิสัยทัศน์กรมการพัฒนาชุมชนตามยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชน พ.ศ.2555-2559 คือข้อใด
 - 1.ชุมชนเข้มแข็งเศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและยั่งยืน
 - 2.ชุมชนเข้มแข็งเศรษฐกิจฐานรากมั่นคง
 - 3.ชุมชนเข้มแข็งประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี
 - 4.ชุมชนเข้มแข็งเศรษฐกิจฐานรากยั่งยืน
3. ข้อใดต่อไปนี้ไม่ได้จัดเป็นยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชน พ.ศ.2555-2559
 - 1.เสริมสร้างองค์กรให้มีศักยภาพและประสิทธิภาพสูง
 - 2.ส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์
 - 3.เสริมสร้างหลักธรรมาภิบาลและความมั่นคงของทุนชุมชน
 - 4.การทำงานเชิงบูรณาการ
4. เป้าหมายตามประเด็นยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชน พ.ศ.2555-2559 ข้อใดต่อไปนี้ไม่ถูกต้อง
 - 1.ส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์เป้าหมายตอบสนองต่อนโยบายแก้ไขปัญหาความยากจน
 - 2.เสริมสร้างความสามารถการบริหารงานชุมชนเป้าหมายตอบสนองนโยบายจัดสิ่งสาธารณูปโภค
 - 3.เสริมสร้างองค์กรให้มีศักยภาพและประสิทธิภาพสูงเป้าหมายตอบสนองยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย
 - 4.สร้างสรรค์สังคมอยู่เย็นเป็นสุขเป้าหมายตอบสนองต่อนโยบายการสร้างความปรองดองของคนในชาติ
5. เว็บไซต์กองทุนแม่ของแผ่นดินคืออะไร
 - 1.<http://www.kongtunmaethailand.com/>

อธิบายเพิ่มเติม : ในเรื่องของการควบคุมและลดผลกระทบจากจะมีการดำเนินการ ตามข้อ ก. – ข้อ ง. แล้วบังมีประเด็นสำคัญอีกบางประการ เช่น การเจ็บเหตุฉุกเฉิน และระบบการจัดการเมื่อเกิดอุบัติภัยด้าน มนต์พิษเป็นต้น

การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและชุมชนเข้มแข็ง ภายใต้โครงการประชาธิรัฐ

1. ข้อใดคือ เป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและชุมชนเข้มแข็ง ภายใต้โครงการประชาธิรัฐ
 - ก. เศรษฐกิจชุมชนเข้มแข็ง
 - ข. ประชาชนมีความสุข
 - ค. มีรายได้เพิ่มขึ้น
 - ง. ถูกทุกข้อ
 ตอบ ข้อ ง. เป้าหมาย คือ เศรษฐกิจชุมชนเข้มแข็ง ประชาชนมีความสุข และมีรายได้เพิ่มขึ้น

2. ข้อใดไม่ใช่ตัวชี้วัดผลผลิต : สร้างสัมมาชีพชุมชน โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - ก. จำนวนประชาชนที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ
 - ข. จำนวนกลุ่มอาชีพ/วิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการพัฒนา
 - ค. จำนวนชุมชนที่มีแผนและใช้แผนในการพัฒนาในระดับชุมชน/ตำบล
 - ง. จำนวนผู้นำชุมชนที่ได้รับการพัฒนาภาวะผู้นำ การบริหารกลุ่มองค์กร
 ตอบ ข้อ ง. สร้างสัมมาชีพชุมชน โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดผลผลิต :
 1. จำนวนประชาชนที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ 353,835 คน
 2. จำนวนกลุ่มอาชีพ/วิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการพัฒนา 2,360 กลุ่ม
 3. จำนวนชุมชนที่มีแผนและใช้แผนในการพัฒนาในระดับชุมชน/ตำบล

3. ข้อใดคือ ตัวชี้วัดผลลัพธ์ : สร้างสัมมาชีพชุมชน โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12

พ.ศ. 2560-2564

1. ข้อใดคือช่วงระยะเวลาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12
 - ก. พ.ศ. 2560-2564
 - ข. พ.ศ. 2559-2564
 - ค. พ.ศ. 2561-2565
 - ง. พ.ศ. 2560-2565

ตอบ ข้อ ก. ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)

2. ปัจจัยอะไรบ้างที่ประเทศไทยจะยังคงประสบสภาพแวดล้อมและบริบทของการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ
 - ก. กระแสการเปิดเศรษฐกิจเสรี
 - ข. การเกิดภัยธรรมชาติที่รุนแรงความรุนแรง
 - ค. การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ
 - ง. ภูมิภาค

ตอบ ข้อ ง. ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ประเทศไทยจะยังคงประสบสภาพแวดล้อมและบริบทของการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ อาทิ กระแสการเปิดเศรษฐกิจเสรีความท้าทายของเทคโนโลยีใหม่ๆ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเกิดภัยธรรมชาติที่รุนแรง

3. สภาพการณ์ด้านต่างๆ ทั้งเศรษฐกิจสังคมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยในปัจจุบัน ที่ยังคงประสบปัญหาในหลายด้าน ยกเว้น ข้อใด
 - ก. ปัญหาผลิตภัณฑ์พลาสติก
 - ข. คุณภาพการศึกษา
 - ค. ความเหลื่อมล้ำทางสังคม
 - ง. ไม่มีข้อใดถูกต้อง

ตอบ ข้อ ง. สภาพการณ์ด้านต่างๆ ทั้งเศรษฐกิจสังคมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยในปัจจุบันที่ยังคงประสบปัญหาในหลายด้าน เช่น ปัญหาผลิตภัณฑ์พลาสติก คุณภาพการศึกษา ความเหลื่อมล้ำทางสังคม เป็นต้น

**ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
และประชาธิรัฐ**

1. คำว่า “ประชาธิรัฐ” มาจากใด

ก. มาจากเพลงชาติอาเซียน

ข. มาจาก แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11

ค. มาจากชื่อ “ส่วนประสานเครือข่ายประชาธิรัฐ” สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (สพบ.)

ง. ถูกทุกข้อ

ตอบ ข้อ ค. ความหมายของ “ประชาธิรัฐ”

คำว่า “ประชาธิรัฐ” มีที่มาอย่างไร

- มาจากเพลงชาติ ซึ่งมีใจความว่า “ประเทศไทยรวมเลือดเนื้อชาติเชื่อไทยเป็นประชาธิรัฐ ไพบูลย์ไทยทุกส่วน อุழ្ញ์ดำรงคงไว้ได้ทั้งมวล ด้วยไทยล้วนหมาย รักสามัคคี.....”

- มาจาก แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (แผนฯ 8)

- มาจากชื่อ “ส่วนประสานเครือข่ายประชาธิรัฐ” สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (สพบ.)

2. ข้อใดคือ วัตถุประสงค์ของการพัฒนาประชาธิรัฐ

ก. รวมทุกพลังสร้างสรรค์

ข. นารวมมือรวมพลังกันเด็ด

ค. เพื่อมวลประชามุ่งพัฒนาสังคม

ง. ถูกทุกข้อ

ตอบ ข้อ ง. วัตถุประสงค์ของการพัฒนาประชาธิรัฐ ความหมายของ “ประชาธิรัฐ” ที่สั้นที่สุด

1) ประสานพลังทุกส่วนของ “ประชา” กับทุกส่วนของ “รัฐ” เพื่อพัฒนาสังคมทุกระดับ

2) ประสานพลังทุกส่วน เพื่อมวลประชามุ่งพัฒนาสังคม”

3) ร่วมด้วยช่วยกัน สร้างสรรค์สังคม

4) นารวมมือรวมพลังกันเด็ด อย่าเดินแยกอยู่ต่างหากเลย

5) รวมทุกพลังสร้างสรรค์ ไม่กีดกันผู้ใดออก

3. ข้อใดคือความหมายกว้างของ “ประชาธิรัฐ”

ก. ประชาชน ชุมชน และประชาสังคม มีบทบาทสำคัญ ในการพัฒนาท้องถิ่น สังคม และประเทศ

ข. ประสานพลังทุกส่วนของ “ประชา” กับทุกส่วนของ “รัฐ” เพื่อพัฒนาสังคมทุกระดับ